

RAPORTTI
YMPÄRISTÖ JA OIKEUS -TUTKIMUSOHJELMAN TOIMINNASTA
1.4.2006–31.3.2007

ANNUAL REPORT OF
THE ENVIRONMENT AND LAW RESEARCH PROGRAMME
1.4.2006–31.3.2007

1 Koordinaatio / Co-ordination

Tieteellinen koordinaattori, professori / Scientific co-ordinator, Professor Tapio Määttä,
Joensuun yliopisto, oikeustieteiden laitos / University of Joensuu, Department of Law

Koordinaatiosihtööri, tutkija / Co-ordination secretary, researcher Leila Suvantola,
Joensuun yliopisto, oikeustieteiden laitos / University of Joensuu, Department of Law

2 Hankkeet / Projects

1. Ekotehokkaat julkiset hankinnat - kokonaistaloudellisuus ja oikeudelliset mahdollisuudet / Eco-Efficient Public Purchasing? Economic Advantageousness and Legal Possibilities (EcoPPLaw), Teknillinen korkeakoulu, Helsinki University of Technology, Ari Ekroos;
2. Laki, metsät ja luonnon monimuotoisuus / Law, Forests and Biodiversity (FORBID), Suomen ympäristökeskus / Finnish Environment Institute, Mikael Hildén;
3. Ympäristövaikutusten arvioinnin vaikuttavuus / Effectiveness of the Environmental Impact Assessment (EFEIA), Jyväskylän yliopisto / University of Jyväskylä, Markku Kuitunen;
4. Ympäristölainsäädännön ja päätöksenteon käsitteiden ja käytäntöjen uudelleenmäärittely / Redefining the Concepts and the Practices of Environmental Law and Decision-Making (YLKÄ), Helsingin yliopisto / University of Helsinki, Olli Loukola;
5. Ympäristöhallinnan legitimitetti / Legitimacy of Environmental Governance (LEG), Joensuun yliopisto ja Lapin yliopisto / University of Joensuu and University of Lapland, Pertti Rannikko, Juha Karhu;
6. Menettelylliset ympäristölliset oikeudet maankäyttökongflikteissa / Procedural Environmental Rights in Land Use Conflicts (PERILUC), Teknillinen korkeakoulu / Helsinki University of Technology, Rauno Sairinen;

7. Ympäristöpolitiikan tehokkuus: Oikeus, kansalaisten osallistuminen ja päätöksenteko / Effective Environmental Management: Law, Public Participation and Decision-Making (EMLE), Suomen ympäristökeskus / Finnish Environment Institute, Jonathan Tritter.

3 Koordinaation ja tutkimushankkeiden työkuukaudet / Working months in the coordination and projects

Tutkija / researcher	Työkuukaudet / Working months	Yhteensä / Total
Koordinaatio		1,5 kk
Leila Suvantola	1,5 kk (+ 7 kk LEG-hanke)	
EcoPPLaw		6 kk
Katriina Parikka	5,5 kk	
Riikka Hietanen	0,5 kk	
FORBID		44 kk
Eeva Primmer	6 kk	
Jukka Similä	1 kk	
Mikael Hildén	1 kk	
Jenny Fredriksson	2 kk	
Louise Fromond	12 kk	
Kai Kokko	2 kk	
Eriika Melkas	2 kk	
Paula Horne	2 kk	
Terhi Koskela	4 kk	
Harri Hänninen	1 kk	
Ville Ovaskainen	-	
Juha Siitonen	-	
Stewen Wolf	-	
EFEIA		36 kk
Pekka Hokkanen	12 kk	
Kimmo Jalava	12 kk	
Ismo Pölönen	12 kk	
YLKÄ		23 kk
Pasi Kallio	1 kk	
Simo Kyllönen	12 kk	
Marjukka Laakso	10 kk	
Timo Peuhkuri	-	
LEG		34 kk
Jakob Donner-Amnell	6 kk	
Kaisa Raitio	10 kk	
Tero Laakso	8 kk	
Leila Suvantola	7 kk (+ 1,5 kk koordinaatio)	
Mikko Marttila	3 kk	
Arto Naskali	-	
Tuomas Kuokkanen	-	
PERILUC		22 kk
Sari Puustinen	5 kk (+ 3 kk YM)	
Hanna Partinen	9 kk	
Lasse Peltonen	2 kk	
Susanna Wähä	3 kk	

EMLE		33 kk
Steve Davies	12 kk	
Åsa Lindström	6 kk	
Aino Inkinen	12 kk	
Marko Joas	3 kk	
Yhteensä / Total		199,5 kk

Koordinaation yhteenveto:

Ohjelman rahoituksella on raportointijaksolla työskennellyt yhteensä 32 tutkijaa, mikä on selvästi enemmän kuin käynnistysvuonna, jolloin ohjelmarahoituksella työskenteli 22 tutkijaa. Useilla tutkijoilla oli ohjelman käynnistyessä muuta rahoitusta, minkä vuoksi ohjelmarahoitus on käynnistynyt useissa hankkeissa vasta ohjelman toisena toimintavuotena. Useissa hankkeissa on edelleen hyödynnetty Akatemian rahoituksen ohella myös muuta rahoitusta.

In total, 32 researchers have worked on program financing during the report period. This is significantly more than during the first program year (22 researchers). Several researches had additional funding. Thus several projects effectively started running on the second year of the program. The Academy funding is still supplemented with other project funding.

4 Tutkimushankkeen toteutuminen / Results of the project

4.1 Hankkeessa työskentelevien opinnäytteet / Theses accomplished by researchers

FORBID:

Jenny Fredriksson, MSc (law) University of Helsinki 2006. Det rättsliga skyddet av biodiversiteten i ekonomiskogarna. Pro Gradu.

(Jukka Similä, OT, Helsingin yliopisto 2007, Regulating Industrial Pollution – The case of Finland – ei suoraan FORBID saavutus, mutta hankkeessa työskentelevän opinnäyte)

LEG:

Leila Suvantola, HTT, Joensuun yliopisto, oikeustieteet, väitös 15.12.2006 "Huominen ei koskaan kuole - Luonnonsuojelun ja ympäristönkäytön kilpailutilanteiden ratkaisemisesta"

PERILUC:

Sari Puustinen, TkT, TKK, arkkitehtiosasto, väitös 8.12.2006 "Suomalainen kaavoittajaprofessio ja suunnittelun kommunikaatiivinen käänne. Vuorovaikutukseen liittyvät ongelmat ja mahdollisuudet suurten kaupunkien kaavoittajien näkökulmasta"

EMLE:

Jukka Similä, Helsingin yliopisto, oikeustieteet, väitös 10.3.2007 "Regulating Industrial Pollution, the case of Finland"

EcoPPLaw, EFEIA, YLKÄ: ei raportoitavaa

Koordinaation yhteenveto: Kolme ohjelmassa työskennellyttä on väitellyt raportointikaudella, mitä voidaan pitää ohjelman tässä vaiheessa hyvänä saavutuksena. Ohjelman avausseminaarissa asetettua 20 väitöskirjan tavoitetta (vuoden 2008 loppuun mennessä) ei kuitenkaan ilmeisesti tulla saavuttamaan.

Three researchers working in the program have defended their doctorate dissertations during the reporting period. This can be regarded as a good achievement at this stage of the program. However, it appears unlikely that the total target of 20 doctorate dissertations set at the opening seminar could be achieved (by the end of 2008).

4.2 Hankkeen järjestämät sisäiset tilaisuudet / Internal events arranged by the project

FORBID:

8 hankekokousta raportointiajalla, joista kaksi ohjausryhmäkokousta. Jokaisessa kokouksessa käydään läpi kunkin osahankkeen edistymistä.

EFEIA:

Kolme kehitysseminaaria, joissa pääpainona on ollut hankkeen tutkijoiden töiden keskinäinen kommentointi ja yhteistutkimuksen kehittäminen: 11.-12.6.2006 Jyväskylä, 28.-29.9.2006 Virrat ja 1.-2.2.2007 Leppävesi

YLKÄ:

Hankekokous 11.5.2006 Turussa, Turun yliopisto Calonia. Paikalla Olli Loukola, Anne Kumpula, Marjukka Laakso, Timo Peuhkuri, Pasi Kallio ja Simo Kyllönen.

Hankekokous 8.12.2006 Helsingissä, Käytännöllisen filosofian laitos. Paikalla Olli Loukola, Marjukka Laakso, Timo Peuhkuri, Pasi Kallio ja Simo Kyllönen.

LEG:

Hankekokous 24.3.2007. Läsnä YLKÄ- ja FORBID-hankkeesta Legitimiteetti-hankkeen kirjaan osallistuvia tutkijoita.

PERILUC:

Tutkijatapaamiset syyskuussa 2006 ja maaliskuussa 2007.

Lisäksi jatkuvaa työn ohjausta.

EMLE:

Between 1.4.2006 and 31.3.2007 we held five Project Meetings for all Project Team Members

On 16 November 2006 we convened the Project Advisory Group Meeting at SYKE in Helsinki with the Project Team. As well as Project Team members participants included:

- Katarina Eckerberg, Professor in Public Administration, Umeå University, Statsvetenskap/Political Science
- Jan Eklund, Justice at Vaasa Administrative Court of Justice, Vaasa Hallinto Oikeus (Vaasa Administrative Court)
- Heidi Hautala, MP, Green Party
- Mikael Hildén, Professor, programme director, SYKE
- Yvonne Rydin, Professor of Planning, Environment and Policy, Bartlett School of Planning, University College London
- Stefan Sjöblom, Professor, Political Science, Helsinki University, Swedish School of Social Science

Other members of the advisory group not able to attend:

- Janne Hukkinen, Professor of Environmental Protection, Teknillinen Korkeakoulu
- Jonas Ebbeson, Professor of Environmental Law, Director of Stockholm Environmental Law and Policy Centre, Stockholm University, Juridiska Institutionen/Department of Law
- Maija Hakanen, Director for Environment, Federation of Municipalities
- Markku Hietamäki, Environment Counsellor, Finnish MoE
- Stefan Kuhn Director of Urban Governance, ICLEI
- Carl Bruch, Co-Director, International Programmes, Environmental Law Institute

EcoPPLaw: Ei raportoitavaa

Koordinaation yhteenveto:

Hankkeiden sisäisiä tilaisuuksia on ollut yhteensä 21 kappaletta. Hankkeiden sisäinen työskentely vaikuttaa edelleen pääosin hyvin aktiiviselta.

In total, the projects have arranged 21 internal events. The projects mainly appear to continue active work.

4.3 Järjestetyt muille avoimet tilaisuudet / Events open to other participants

Koordinaatio:

"Kova laki" V oikeustieteen tutkija- ja jatkokoulutuspäivät, 4.-5.9.2006 - yhdessä Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunnan ja valtakunnallisen tutkijakoulu OMY II:n kanssa. Ympäristö ja oikeus työryhmä, 20 osallistujaa.

Monitieteisen ympäristötutkimuksen metodit 12.-13.10.2006, yhdessä METLAn TUK-tutkimusohjelman kanssa, 50 osallistujaa.

Ympäristö ja oikeus - Konfliktien ratkaisija vai konfliktien lähde? Tieteen päivien 2007 työryhmä 11.1.2007, Helsinki, 50 osallistujaa.

Ympäristöoikeuden ajankohtaispäivä: metsäoikeus murroksessa, 23.3.2007, Joensuu (yhdessä Joensuun yliopiston ympäristöoikeuden oppiaineen ja Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen kanssa, 126 osallistujaa)

Ympäristöoikeuden yleiset opit seminaari I, 24.3.2007, Joensuu, 62 osallistujaa

PERILUC:

Conflicts, Planning Practices and Procedural Justice. Current Research and Methodological Development. Research seminar 14.-15.8.2006. Fiskars, Pohja. 25 osallistujaa.

EMLE:

Civil Society and Environmental Conflict: Public participation and regulation, One-day International Conference, Helsinki, Finnish Environment Institute (SYKE). 17 November 2006.

EcoPPLaw, FORBID, EFEIA, YLKÄ, LEG: Ei raportoitavaa

Koordinaation yhteenveto:

Koordinaatio valmisteli ohjelman käynnistyessä yhteistyössä hankkeiden ja ohjausryhmän kanssa koko ohjelman mittaisen tapahtumakalenterin. Kaikki suunnitellut tapahtumat on järjestetty. Ohjelmassa on järjestetty runsaan kahden toimintavuoden aikana yhteensä 11 kaikille avointa seminaaria. Tilaisuuksien yhteenlaskettu osallistujamäärä on noin 550. Tilaisuudet ovat palvelleet hyvin ohjelman tieteellistä ja käytännöllistä verkottumista samalla kun ne ovat edistäneet hankkeiden välistä yhteistyötä. Erityisesti ohjelman vuosiseminaarina järjestetty Monitieteisen ympäristötutkimuksen menetöt -seminaari on edistänyt ohjelmatasoista työskentelyä hankkeiden tutkijoiden välillä.

The co-ordination, the projects and the program group prepared an events calendar for the entire length of the program when the program started running. All planned events have been arranged. During the first two years there have been in total 11 events open for all. The total number of participants in these events has been about 550. The events have well served the scientific and practical networking of the program and increased the co-operation of the different projects. In particular the "Methods of multi-disciplinary environmental research" seminar arranged during the reporting period has increased the program level co-operation between the researchers of different projects.

4.4 Osallistuminen muihin tapahtumiin / Participation in other events

Koordinaatio:

Turun yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan tutkijakoulun seminaari 27.04.2006, Turku. Tapio Määttä, alustus: Soft Law ja joustavat normit.

V Oikeustieteen tutkija- ja jatkokoulutuspäivät "Kova laki" 4.9.2006, Helsinki. Tapio Määttä, plenumalustus: "Soft law kansallisen oikeuden oikeuslähteenä uusilla oikeudenalioilla"

Nordic Environmental Law Network workshop "The role of courts in environmental law" 18.-19.12.2006, Kööpenhamina, Tanska. Leila Suvantola (alustus "Environmental Justice in Finland - Case Analysis")

Tieteen päivät 10.-14.1.2007, Helsinki. 11.1.2007, työryhmä Ympäristö ja oikeus - Konfliktien ratkaisija vai konfliktien lähde. Tapio Määttä (puheenjohtaja), Leila Suvantola (alustus "Natura 2000 -konflikti ja oikeus: Luonnonsuojelun modernisaatio konfliktin osatekijänä")

EcoPPLaw:

II International Public Procurement conference Rooma syyskuu -06 "Legal matters on environmentally and economically efficient public procurement in terms of renewing the Finnish legislation" /Hietanen

"Green award criteria in the most economically advantageous tender in public purchasing"/ Nissinen

FORBID:

Ympäristö ja oikeus -tutkimusohjelman ja TUK-tutkimusohjelman Metodiseminaari Helsinki, 12-13.10.2006: P. Horne, H. Hänninen, T. Koskela, E. Primmer, M. Hildén, K. Kokko.

Ympäristöoikeuden VI ajankohtaispäivä – metsäoikeus murroksessa. Joensuu. 23.3.2006.: E. Primmer, 2007, J.Similä, H.Hänninen, L.Fromond.

Fromond, L. 2006 Allocation of biodiversity protection costs in Finnish and Swedish law. Stockholm Conference on Environmental Law and Justice. September 2006.

Kokko, K. 2007. Biodiversity Law: A possible view on the systematization of legislation. Sustainable Use of Natural Resources and Conservation of Biodiversity in the Arctic. The Legal Challenges. Longyearbyen, Svalbard 26-30 March 2007.

Primmer Eeva and Wolf Steven 2006. Kannustimista toimintaan: suomalaisen metsätalouden biodiversiteetin turvaamisen edellytysten tarkastelu. Ideasta innovaatio, innovaatiosta käytäntö. Ympäristömyönteisten innovaatioiden edistäminen yrityksissä ja yhteiskunnassa. A Network for Research on Governance for Sustainability workshop. 10.11.2006.

Primmer Eeva 2006. Social norms and organizational resources influencing translation of formal rules into biodiversity conservation practices in forestry organizations. Institutions for providing global environmental goods: Managing uncertainty, complexity and change in the field of biodiversity and climate change. Louvain-la-Neuve, Belgium on 15-16 June 2006.

METSO ja MOSSE seminaarit 2006: P. Horne, T. Koskela, J. Siitonen, E. Primmer, K. Kokko, M. Hildén

EFEIA:

Nordic Impact Assessment Day, 22 May 2006, Stavanger, Norway (Jalava, Pölönen). Pölösen alustus aiheesta: "Challenges of the Finnish EIA System, with a Focus on Scope of Application"

26th Annual Conference of International Association for Impact Assessment "Power, Poverty and Sustainability". 23 May – 26 May 2006, Stavanger, Norway (Jalava ja Pölönen)

Ympäristö- ja oikeus tutkimusohjelman tutkijatapaaminen "Monitieteisen ympäristötutkimuksen metodit" 12.-13.10.2006 (koko EFEIA-projekti paikalla): *Pölönen*: Monitieteellisen ympäristötutkimuksen haasteet ja mahdollisuudet – Kokemuksia EFEIA-projektista; *Hokkanen*: Samalla YVA-hiekkalaatikolla – monitieteellisyydestä hyötyä ja haasteita; *Jalava*: Ympäristövaikutusten arviointimenettelyä monitieteisesti – luonnontieteellinen osio

YVA-yhteysviranomaispäivät 20.9.2006, Pirkkala (Pölönen). Luento (5 h) aiheesta "YVA-menettelystä yksittäistapauksissa tehtävien päätösten laatu- ja yhtenäisyys"

Fingrid Oyj:n ympäristölainsäädäntö -foorumi 5.10.2006, Helsinki (Pölönen). Alustus aiheesta: "YVA-menettelyn uudistunut seulontavaihe".

Ympäristö- ja oikeus tutkimusohjelman EMLE-projektin järjestämä seminaari "Public participation and conflict management" 17.11.2006 (Hokkanen)

Ympäristöoikeuden IV ajankohtaispäivä 23.3.2007, Joensuu (Pölönen)

Ympäristöoikeuden yleiset opit I -seminaari 24.3.2007, Joensuu (Pölönen)

YLKÄ:

Pasi Kallio, Simo Kyllönen, Marjukka Laakso ja Olli Loukola. Osallistuminen Ympäristö ja oikeus -ohjelman seminaariin "Ympäristö oikeuden yleiset opit I". Joensuu 24.3.2007.

Simo Kyllönen. Esitelmä "Ympäristövallankäytön oikeutus" Tieteen päivien seminaarissa "Ympäristö ja oikeus – Konfliktien ratkaisija vai konfliktien lähde?", Helsinki, 11.1.2007.

Simo Kyllönen. "Conflict Management as a Means to the Sustainable Use of Natural Resources". Presentation in Berlin Conference on the Human Dimensions of Global Environmental Change "Resource Policies: Effectiveness, Efficiency, and Equity", Freie Universität Berlin, 17-18 November 2006.

Pasi Kallio, Simo Kyllönen, Marjukka Laakso, Olli Loukola ja Timo Peuhkuri. Osallistuminen Ympäristö ja oikeus -ohjelman tutkijatapaamiseen "Monitieteisen ympäristötutkimuksen metodit". Helsinki 12.–13.10.2006.

Olli Loukola, "Rethinking Machiavelli: Republicanism & Tolerance". Esitelmä kansainvälisessä seminaarissa *Niccolo Machiavelli: History, Power and Virtue*, Kaunas, Liettua, 2 – 4.10. 2006. Järjestäjänä Vytautas Magnus -yliopisto. Esitelmä julkaistaan.

Olli Loukola, "From Identity to Tolerance: a Liberal Problem". Esitelmä kansainvälisessä seminaarissa *European Identity - Doubts or Hope*, Kaliningrad, Venäjä, 15 – 18.9. 2006. Järjestäjinä Pultusk School of Humanities, Puola & Vardø -Seminar Foundation, Ruotsi.

Pasi Kallio. Osallistuminen valtakunnallisille oikeustieteen tutkija- ja jatkokoulutuspäiville, sekä sen työryhmään Ympäristö ja oikeus, Helsinki 4.–5.9.2006.

Simo Kyllönen. "Conflict Management as a Means to the Sustainable Use of Natural Resources". Presentation in the research seminar "Conflicts, Planning Practices and Procedural Justice - Current Research and Methodological Development", Fiskars, Pohja, 14-15 August 2006.

Peuhkuri, Timo. Knowledge production and citizens' participation in the implementation of the EU Water Framework Directive in Finland. Esitelmä konferenssissa the 5th Global Conference: Environmental Justice and Global Citizenship, 3–6 July 2006, Oxford, United Kingdom.

Simo Kyllönen. "Procedural environmental rights: reflections from practice". Paper and presentation in "Social Justice in Practice", Annual Conference of Association for Legal and Social Philosophy, University College Dublin, 29 June 2006.

Marjukka Laakso. 'Environmental policy in liberal theoretical framework – meeting the alleged inadequacy posed by the neutrality thesis', Summer School on Environmental Policy and Politics, ECPR - European Consortium for Political Research. Keele University, Keele, Great Britain, June 27th , 2006.

LEG:

The 12th International Symposium on Society and Resource Management. 3-8.6.2006 Vancouver, BC, Canada. Kaisa Raitio (poster "Forest conflict management in Finland. The impact of national regulation on local planning processes").

Vaartoe – Sami research in the future. 21-23.8.2006. Jokkmokk, Sweden. Kaisa Raitio (alustus "Environmental conflicts and their management: the conflict between reindeer herding and timber production in Inari, Finland").

"Kova laki" V oikeustieteen tutkija- ja jatkokoulutuspäivät, 4.-5.9.2006, Helsinki. Tapio Määttä Ympäristö ja oikeus -työryhmän toinen pj., Leila Suvantola (alustus "Ympäristövastuudirektiivin luontovahingoista")

Monitieteisen ympäristötutkimuksen metodit 12.-13.10.2006. Tapio Määttä, Jakob Donner-Amnell, Tero Laakso (alustus "Oikeuden ja ekologian rajaseudulla"), Arto Naskali (alustukset "Pluralismi oikeustaloustieteessä " ja "Monitieteisyyden haaste ympäristötutkimuksessa "), Kaisa Raitio (alustus "Tieteiden välinen kommunikaatio oikeus- ja yhteiskuntatieteiden välillä"), Leila Suvantola (alustus " Oikeuden, talouden ja ekologian rajapinnalla")

Fjällen i focus. En konferens om fjällens möjligheter och begränsningar. 20-22.11.2006. Vilhelmina, Sverige. Kaisa Raitio (alustus "Konflikthantering mellan skogsbruk och renskötsel i Enare, Finland).

METSO-seminaari 7.3.2007 Tikkurila. Leila Suvantola.

Tero Laakso: Metsälain soveltamislinjauksia korkeimmasta hallinto-oikeudesta: Ratkaisun KHO 2006:37 herättämiä ajatuksia. Esitelmä Suomen Akatemian Ympäristö ja Oikeus - tutkimusohjelman, Joensuun yliopiston ympäristöoikeus-oppiaineen ja Pohjois-Karjalan ympäristökeskuksen järjestämässä ”Ympäristöoikeuden VI ajankohtaispäivä – Metsäoikeus murroksessa” 23.3.2007 Joensuussa pidetyssä tilaisuudessa.

Sustainable Use of Natural Resources and Conservation of Biodiversity in the Arctic - Legal Challenges. Longyearbyen, Svalbard 26.-30.3.2007. Leila Suvantola (alustus: Market-Based Instruments in the Conservation of Biodiversity)

PERILUC:

Rauno Sairinen

Ympäristöoikeuden yleiset opit I. Joensuun yliopisto. 24.3.2007. Kommentointi.

Hanna Tolvanen (Partinen)

Methods of multidisciplinary environmental research, Helsinki 12.–13.10.2006
- Presentation titled “Areas Requiring Planning in Land Use Conflicts”

Sari Puustinen

Lecture given at Centre for Urban and Regional Studies in 13.9.2006 ; “The Planning Profession and the Communicative Turn in Planning”

Lecture given at the Life Learning Institute Dipoli in 13.9.2006: “The Three Paradigms of Planning and the Roles of a Planner”.

Lasse Peltonen

23.1.2006 ”Konfliktien hallinta maankäytön suunnittelussa”, Luento yhdyskuntasuunnittelun erikoistumisopinnojen kurssilla, YTK / TKK:

15.7.2006 “Institutionalization of NIMBY discourse? Debating efficiency and environmental rights in Finnish land use planning.” World Planning Schools Congress (WPSC) Mexico City, 15.7.2006.

14.8.2006 “Concerns, complaints and conflicts” Esitys Ympäristö ja oikeus –ohjelman PERILUC –hankkeen seminaarissa Fiskarsissa 14.8.2006

6.9.2006 “Land use conflicts in Finnish Planning Processes” Esitys Etelä-Afrikkalaiselle vierailijaryhmälle YTK:ssa

13.9.”Ristiriidat ja vuorovaikutus” Luento liikennejärjestelmäsuunnittelun kurssilla” Dipoli, TKK

2.10. ”Maankäytön konfliktien olemuksesta”. Esitys YTK:n erikoiskurssilla Konfliktien hallinta yhdyskuntasuunnittelussa, YTK/ TKK

4.10. "Konflikttien hallinnan ja ratkaisun mallit". Esitys YTK:n erikoiskurssilla Konflikttien hallinta yhdyskuntasuunnittelussa, YTK/ TKK

12.10.2006 Esitelmä: Monitieteisyyttä luonnon- ja yhteiskuntatieteiden rajapinnoilla: esimerkkinä ilmastonmuutokseen sopeutuminen. Monitieteiset Ympäristötutkimuksen metodit – tutkijatapaaminen, Suomen Ympäristökeskus. Ympäristö ja oikeus –ohjelma (SA) sekä Metsäntutkimuslaitos

28.11.2006 "Riidalla on ahdas asunto - maankäytön ja asumisen konfliktit ja niiden ratkaisumahdollisuudet" Asuminen 2010 –ohjelman Valtakunnallinen asumistutkimusseminaari

11.1.2007 "Kaavoituskonflikttien syyt ja seuraukset" Esitys Tieteen päivillä PERILUC – hankkeen sessiossa. Helsingin yliopisto.

EMLE:

- Environment and Law Programme events
- SUSTAINMENT Kick-Off Meeting, Union of the Baltic Cities, Turku, 4-7 April 2006
- ESSPA – ECPR summer school in policy analysis, Bologna, July 2006
- Stockholm Conference on Environmental Law and Justice 6-9 September 2006
- PERILUC seminar Fiskars, 14-15 August 2006
- YHYS – Finnish Society for Environmental Social Science annual conference, Tampere, November 23-24 2006
- IMPEL – The European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law meeting in Helsinki, 6 December 2006
- NELN workshop – 'The role of courts in environmental law' Copenhagen, 17-19 Dec 2006

Koordinaation yhteenveto: Ohjelmassa työskennelleet ovat raportointikaudella osallistuneet yhteensä noin 50 eri tapahtumaan, pääsääntöisesti omalla alustuksella (hankkeiden raportointi alustuksista osin epätarkka). Tutkijat ovat ohjelman runsaan kahden toimintavuoden aikana pitäneet eri tilaisuuksissa varovaisestikin arvioiden selvästi yli 100 alustusta. Osallistumis- ja alustusaktiivisuus on edelleen erinomaista ja osoittaa ohjelmassa työskentelevien hyvää tieteellistä ja käytännöllistä verkottumista.

The researchers of the program have participated in total in 50 events during the reporting period, mainly with their own presentations (the reports of some of the projects is unclear on this point). The researchers have given in total clearly over 100 presentations during the first 2 years of the program. The participation and presentation activity is still excellent and proves good scientific and practical networking of the program researchers.

4.5 Julkaisut / Publications

Vain sellaiset, joissa ilmoitettiin tutkimus tehdyksi Suomen Akatemian tutkimusohjelmassa / Only those indicating the research programme of the Academy of Finland

Koordinaatio:

Tapio Määttä: Soft law som rättskälla på nya rättsområden i den nationella rätten. JFT 6/2006, s. 553–571.

EcoPPLaw:

Parikka-Alhola, K., Nissinen A. and Ekroos A. 2006. Green award criteria in the most economically advantageous tender in public purchasing. In: K.V. Thai and G. Piga (Editors), *Advancing public procurement*. PrAcademics Press, Boca Raton, USA, pp. 257-279.

Nissinen, A. 2006. Ympäristöä säästävät hankinnat . Julk.: Sarkkinen, Silja (toim.). *Ympäristövastuu työpaikalla : säästä luontoa ja rahaa*. Helsinki, Edita, s. 142-160. ISBN 951-37-4710-7

Palmujoki Antti 2007. Ympäristönäkökohtien huomioiminen julkisissa hankinnoissa. Edilex 2007/15. www.edilex.fi/lakikirjasto/4426

FORBID:

Horne, P. & Bennett, J. 2006. The significance of policy instruments in benefit transfer. In: Rolfe, J. & Bennett, J. (eds.). *Choice modelling and the transfer of environmental values*. New Horizons in Environmental Economics. p. 245-254.

Horne, P. 2006. Monimuotoisuutta edistävien keinojen hyväksyntä metsänomistajien keskuudessa - sovellus hypoteettisen valinnan menetelmän käytöstä. *Metsätieteen aikakauskirja 2/2006*: 329-330.

EFEIA:

Hokkanen, Pekka & Pölönen, Ismo 2006. Kansalaisosallistuminen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn seulontavaiheessa – tarkastelukohteena YVA-lainsäädännön uudistus (referee-artikkeli). *Oikeus 4/2006*, s. 558–573.

Pölönen, Ismo & Raitio, Kaisa 2006. Ympäristölliset oikeudet monitieteisen tutkimuksen kohteena (kirja-arviointi). *Oikeus 4/2006*, s. 663–666.

LEG:

Karhu, Juha, Yhteiskäyttöinen omaisuus, teoksessa Tuomas Mylly, Juha Lavapuro ja Marko Karo (toim.), *Tekemisen vapaus*. Gaudeamus 2007 ss. 94-110.

Laakso, Tero: Oikeuden ja ekologian yhteyksiä. *Oikeus 2006:4*, s. 611 – 622.

Laakso, Tero: KHO 2006:37: Metsälain erityisen tärkeää elinympäristöä koskevan ennakkotiedon oikeusvaikutukset. *Lakimies 1/2007*, s. 119 - 132.

Raitio, Kaisa & Pertti Rannikko: Metsien käyttö ja sosiaalinen kestävyys: Metsähallituksen roolin muuttuminen Lieksassa. *Metsätieteen aikakauskirja 2/2006*, pp. 271-292.

Suvantola, Leila: Kuoleman katse – ympäristönkäytön luontovaikutusten selvittämisvelvollisuus. Lakimies 4/2006 s. 560–585.

Suvantola, Leila: Huominen ei koskaan kuole - Luonnonsuojelun ja ympäristönkäytön kilpailutilanteiden ratkaisemisesta. Edita. Helsinki 2006.

Suvantola, Leila: Ympäristövastuudirektiivin luontovahingon käsitteen tulkinallisuus. Oikeus 2006:4 s. 574-594.

PERILUC:

Puustinen, Sari (2006): Suomalainen kaavoittajaprofessio ja suunnittelun kommunikatiivinen käänne. Vuorovaikutukseen liittyvät ongelmat ja mahdollisuudet suurten kaupunkien kaavoittajien näkökulmasta. Väitöskirjatyö, 354 sivua. Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisu A 34. Teknillinen korkeakoulu, Espoo.

EMLE:

Davies, S. (2006) A social balancing act: the interoperability of rationalizations in environmental regulation – a discussion, in Laitinen, A. (ed.) Writing in the Sociology of Law and Criminology, Turun Yliopiston oikeustieteellisen tiedekunnan julkaisu (Rikos- ja prosessioikeuden sarja A:32) pp 91-114

Similä, J., A. Inkinen, et al. (2006). Muutoksenhaku ympäristölupasioissa. SYKE raportteja Suomen ympäristökeskus. Helsinki

Similä, Jukka (2007): Regulating Industrial Pollution, the case of Finland. Helsinki

YLKÄ: Ei raportoitavaa, sillä julkaistuissa artikkeleissa ei ole ollut mainintaa Akatemian ohjelmasta. Hanke korjaa erheen vastaisuudessa.

Koordinaation yhteenveto:

Raportointikaudella on ilmestynyt yhteensä 19 tieteellistä julkaisua, yhteensä ohjelman työskentelyn aikana julkaisuja on 35 kappaletta. Kokonaismäärää voinee pitää ohjelman työskentelyn vaihe ja ohjelman laajuus huomioon ottaen riittävänä. Osa hankkeissa laadituista julkaisuista on ilmestynyt ilman mainintaa siitä, että ne on rahoitettu Akatemian tutkimusohjelman hankkeessa. Nämä julkaisut on mainittu kohdassa 4.7.

In total 19 scientific publications have been published during the reporting period, during the program so far there have been 35 publications. The total number can be regarded sufficient considering the stage and the size of the program. Some of the projects have published articles which have not included a statement referring to the Academy of Finland financing. These publications are listed in section 4.7.

4.6 Toimenpiteet kansainvälisen yhteistyön edistämiseksi / International co-operation

Koordinaatio:

Leila Suvantola ja Tapio Määttä osallistuvat yhteispohjoismaiseen vertailevaan tutkimukseen "The role of courts in environmental law", jonka alustavat tulokset esiteltiin 18.-19.12.2006, Kööpenhaminassa pidetyssä seminaarissa ja jonka loppuraportti valmistuu elokuussa Helsingissä pidettävään seminaariin.

FORBID:

Kutsuttu kansainvälisiä luennoitsijoita (Australia, Belgia, Ruotsi) kesäkuussa 2007 pidettävään seminaariin.

Fromond, L. Tutkimusvierailu Ruotsiin (Uppsala, Stockholm, Jönköping)

Steven Wolff-Eeva Primmer: yhteistyö Cornellin yliopiston (USA) kanssa.

EFEIA:

Osallistuminen em. tapaamisiin ja kontaktien luonti. FORBID ja EFEIA-projektit järjestävät kansainvälisen "Effectiveness and Policy Instruments"- seminaarin Helsingissä 11.-12.6.2007.

Kansainvälisen yhteisjulkaisun kehittäely teemasta "EIA and Forestry". Kv. tutkimusyhteistyötä kehitetään edelleen Joensuussa 13.-15.6.07 pidettävässä YVA-tutkijatapaamisessa.

YLKÄ:

Tutkijat ovat osallistuneet ahkerasti kansainvälisiin konferensseihin (Keele, Oxford, Dublin, Berlin) ja luoneet niissä kontakteja.

LEG:

Leila Suvantola osallistuu artikkelilla kv. konferenssin (Conference on management of conflicts between wildlife and human resource use, 25.-27.1.2006 Leipzig) tulosten raportointikirjaan. Kirja julkaistaneen vuonna 2007.

PERILUC:

Ympäristökonfliktien sovittelun ja alan tutkimuksen yksi vahvimista nimistä maailmassa professori John Forester (USA) kutsuttiin projektin järjestämään seminaariin sekä puhujaksi, kommentoijaksi että metodologia-workshopin vetäjäksi. Häneen on pidetty yhteyttä seminaarin jälkeen säännöllisesti.

Lisäksi on valmisteltu muiden hankkeen ulkomaisten yhteistyötahojen kutsumista Suomeen.

Valmistellaan artikkeleja kansainvälisiin journaaleihin.

Projektin tutkijat osallistuvat alan kansainvälisiin konferensseihin omien papereiden kanssa.

EMLE:

Meeting of the Project Advisory Group included six international experts (see 3.2)

Civil Society and Environmental Conflict: Public participation and regulation, One-day International Conference, Helsinki, Finnish Environment Institute (SYKE). 17 November 2006. There were **12** international speakers from **8** countries and **15** international participants in the conference (of a total of 53 participants).

EcoPPLaw: Ei raportoitavaa

Koordinaation yhteenveto:

Hankkeet ovat pääosin verkottuneet erittäin hyvin oman alansa kansainväliseen tieteelliseen yhteistyöhön. Raportointikaudella järjestetyt kaksi kansainvälistä seminaaria olivat onnistuneita, samoin vuodeksi 2007 suunniteltujen kahden kansainvälisen seminaarin valmisteluissa on edetty hyvin.

The projects are mainly well linked with the international co-operation of their respective field. The two international seminars arranged during the reporting period have been successful, and the preparation of the two international seminars planned for 2007 are proceeding well.

4.7 Yhteydenpito hankkeessa tuotettavan tiedon hyödyntäjiin (esim. tiedeyhteisö, viranomaiset, lainsäätäjä, käytännön toimijat, yritykset, suuri yleisö) / Contacts to end-users of the information produced by the project (the scientific community, authorities, the legislator, practical actors, companies, the public)

Koordinaatio:

Tutkimusohjelma on julkaissut koordinaatiosuunnitelman mukaisesti tutkimusohjelman tapahtumista ja aikaansaannoksista kertovan Ympäristö ja oikeus -uutiskirjeen ja levittänyt sen erittäin laajalla jakelulla. Uutiskirje julkaistiin ensimmäisen kerran lokakuussa 2006 ja toisen kerran huhtikuun alussa 2007.

Järjestettyjen tapahtumien alustukset on viety ohjelman nettisivuille.

Tutkimusohjelma osallistui Oikeus -lehden Ympäristö ja oikeus -teemanumeron (Oikeus 4/2006) kokoamiseen.

Tutkimusohjelma osallistuu yhteistyökumppanina (mm. yhteisiä tilaisuuksia) oikeustieteen valtakunnallisen tutkijakoulun Oikeus muuttuvassa maailmassa työskentelyyn (www.helsinki.fi/omm). Tapio Määttä on tutkijakoulun johtoryhmän jäsen tutkimusohjelman edustajana. Johtoryhmä valitsi tutkijakoulun tutkijakoulutettavat 8.11. Valituksi tuli kaksi ympäristöoikeuden alan tutkijakoulutettavaa, joiden tutkimusteemat sivuavat tutkimusohjelman teemoja.

EcoPPLaw:

Honkasalo, A., Nissinen, A. 2006. Julkiset hankinnat edistämään ympäristöasiaa. Helsingin Sanomat 19.9.2006: C 3.
<http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=202439&lan=fi>

FORBID:

Horne, P., Juutinen, A., Koskela, T., Matinaho, S., Mäntymaa, E. & Mönkkönen, M. 2006. Luonnonarvokauppaan osallistuneiden metsänomistajien näkemyksiä suojeluvaihtoehtojen hyväksyttävyydestä. Julkaisussa: Horne, P., Koskela, T., Kuusinen, M., Otsamo, A. & Syrjänen, K. (toim.). METSO:n jäljillä. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tutkimusraportti. MMM, YM, Metla, SYKE 2007, s. 162-164.

Horne, P. & Koskela, T. 2006. Metsänomistajien suhtautuminen metsien suojeluun ja erilaisiin suojelukeinoihin. Julkaisussa: Jalonen, R., Hanski, I., Kuuluvainen, T., Nikinmaa, E., Pelkonen, P., Puttonen, P., Raitio, K. & Tahvonen, O. (toim.). Uusi metsäkirja. Gaudeamus, Helsinki. s. 291.

Juutinen, A., Horne, P., Koskela, T., Kumela, H., Matinaho, S., Mäntymaa, E. & Mönkkönen, M. 2006. Metsänomistajien näkemyksiä luonnonarvokaupasta. Julkaisussa: Horne, P., Koskela, T., Kuusinen, M., Otsamo, A. & Syrjänen, K. (toim.). METSO:n jäljillä. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tutkimusraportti. MMM, YM, Metla, SYKE 2007, s. 189-192.

Koskela, T., Horne, P., Naskali, A. & Ovaskainen, V. 2006. Metsänomistajien suhtautuminen yhteistoimintaan luonnonarvojen suojelussa. Julkaisussa: Horne, P., Koskela, T., Kuusinen, M., Otsamo, A. & Syrjänen, K. (toim.). METSO:n jäljillä. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tutkimusraportti. MMM, YM, Metla, SYKE 2007, s. 209-211.

Kurtti, M. & Hänninen, H. 2006. Metsänomistajien tiedot monimuotoisuudesta ja säästöpuista. Julkaisussa: Horne, P., Koskela, T., Kuusinen, M., Otsamo, A. & Syrjänen, K. (toim.). METSO:n jäljillä. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tutkimusraportti. MMM, YM, Metla, SYKE 2007, s. 224-228.

Kumela, H. & Koskela, T. (2006) Metsänomistajien näkemykset luonnonarvokaupasta ja sen sopimusehdoista. Metsätieteen aikakauskirja 2/2006: 257-270.

Primmer Eeva 2006b. Social norms and organizational resources influencing translation of formal rules into biodiversity conservation practices in forestry organizations. Institutions for providing global environmental goods: Managing uncertainty, complexity and change in the field of biodiversity and climate change. Louvain-la-Neuve, Belgium on 15-16 June 2006.

Primmer Eeva. 2006a. Biodiversiteetin turvaamisen asema organisaatioiden strategioissa ja toiminnassa – normit, rakenteet ja osaaminen' (Biodiversity conservation in organizations' strategies: norms, structures and capabilities). Metsätieteen aikauskirja 2/2006. 305-313.

Torvelainen, J. & Koskela, T. 2006. METSO:n uudet vapaaehtoiset suojelukeinot. Julkaisussa: Peltola, A. (toim.). Metsätilastollinen vuosikirja 2006 - Skogsstatistisk årsbok - Finnish Statistical Yearbook of Forestry. SVT Maa-, metsä- ja kalatalous 2006. Metsäntutkimuslaitos. s. 77.

Wolf, Steven, A. and Primmer, Eeva. 2006. Between incentives and action: A Pilot Study of Biodiversity Conservation Competencies for Multifunctional Forest Management in Finland. *Society and Natural Resources*. 19(9): 845-861.

Tiivis yhteistyö maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön kanssa METSO arviointiin ja seuraavan Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimenpideohjelman valmisteluun liittyen: P. Horne, T. Koskela, E. Primmer, M. Hildén

Tiivis yhteistyö maa- ja metsätalousministeriön kanssa Kansallisen metsäohjelman valmisteluun liittyen: P. Horne

Tiivis yhteistyö metsäkeskusten ja Metsätalouden kehittämiskeskus Tapion kanssa talousmetsien säästöpuuston arvioinnissa: H. Hänninen.

Tiivis yhteistyö maa- ja metsätalousministeriön kanssa Kansallisen metsäohjelman valmisteluun liittyen: P. Horne

EFEIA:

Osallistuminen em. YVA-yhteysviranomaispäiville 20.9.2006 ja Fingrid Oyj:n ympäristölainsäädäntö -foorumiin 5.10.2006 ja alustusten pito kyseisissä tapahtumissa.

EFEIA-projektin tuloksia esitelty Lahden Ammattikorkeakoulun YVA-kurssilla (Kuitunen ja Hokkanen).

YLKÄ:

Loukola, O: "Ympäristöarvot - faktoja ja itseisarvoja", Teoksessa Meristö, T., Torniainen, E., Kivelä, P. (toim.). *Hybridihenkselit, metsäklusterin innovoinnin edellytyksiä*. Corporate Foresight Group CoFI / Åbo Akademi, Forssa 2006.

Kyllönen, S. 2006: "Ympäristöongelmat ja demokraattinen legitimizeetti", *Oikeus* 35 (4): 600–615.

Laakso, M. 2006: "The Norms Derived from Sustainable Development". In *Global Norms in the Twenty-First Century*. Klaus Gerd Giesen and Kees van der Pijl (eds.). Cambridge Scholars Press, Newcastle, UK. Pp. 166-181.

Kallio, Pasi 2006: "Terve, ja kiitos simpukoista – luontodirektiivin 6 artiklan tulkintaa EY-tuomioistuimen ratkaisun C – 127/02 valossa". *Ympäristöjuridiikka* 1/2006, s. 7–33.

Tutkijat ovat esitelmöineet tutkimusaiheestaan lukuisissa yleisötilaisuuksissa ja erilaisille erityisryhmille (Tieteiden päivät, Animalia, Luonto-Liitto jne.). Tutkimusta on myös hyödynnetty monitieteisessä opetuksessa (verkkokurssi, Helsingin yliopiston YMS-opetus).

LEG:

Metsäalan tulevaisuusfoorumin ja Metsäekonomistklubin seminaari "Muuttuva yhteiskunta ja metsäsektori" 2.3.2006, Helsinki. Jakob Donner-Amnell: puheenvuoro "Tarvitseeko metsäsektori uusia perusteluja hyväksyttävyydelleen?" Luettavissa Metsäalan tulevaisuusfoorumin sivuilta www.metsafoorumi.fi

Jakob Donner-Amnell, haastattelu TV1:n A-studiossa 10.3.2006 (metsäteollisuuden tilanteesta, irtisanomisista ja alan hyväksyttävyydestä)
Metsäalan tulevaisuusfoorumin uutiskirje 1/2006: Jakob Donner-Amnell: Metsäsektorin hyväksyttävyyttä puntarissa. Luettavissa osoitteessa www.metsafoorumi.fi/dokumentit/uutiskirje1_06.pdf

Jakob Donner-Amnell: "Hyväksyttävyyttä vaatii metsäalalta ponnistelua". Hannes Mäntyrannan tekemä haastattelu. Julkaistu Suomen Metsäyhdistyksen verkkosivuilla www.smy.fi 11.4.2006.

Olli Saastamoinen, Jakob Donner-Amnell ja Tapio Rantala (toim.): Näkökulmia metsäalan sosiaaliseen kestävyYTEEN ja sen tulevaisuuteen. Joensuun yliopisto, metsätieteellinen tiedekunta, tiedonantoja 168, 2006.

Jakob Donner-Amnell ja Lauri Hetemäki: Metsäalan sosiaalisen pääoman kehitysnäkymät. Teoksessa Suomen metsin perustuva hyvinvointi 2015. Katsaus Suomen metsäalan kehitykseen ja tulevaisuuden vaihtoehtoihin. Toim. Lauri Hetemäki, Pertti Harstela, Jari Hynynen, Hannu Ilvesniemi ja Jussi Uusivuori. Metsäntutkimuslaitos, työraportteja 26, 2006, 166-173. Luettavissa osoitteessa <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2006/mwp026.htm>
Jakob Donner-Amnell: "UPM ei kertonut kaikkea". Maaseudun tulevaisuudessa 13.4.2006 julkaistu haastattelu.

Jakob Donner-Amnell: Radion Ykkösaamu 26.4.2006 8.15. Keskustelu Metsäteollisuus ry:n Päivi Luoman kanssa metsäteollisuuden hyväksyttävyydestä ja tulevaisuudesta.
Jakob Donner-Amnell: Osallistuminen Päättäjien Metsäakatemia Imatralla pidetyn kurssin loppupaneeliin 19.5.2006.

Jakob Donner-Amnell: Haastattelu Paperiliitto-lehdessä 15.6.2006
Ympäristöakatemia 18.-19.9.2006, Lammi. Jakob Donner-Amnell: Alustus aiheesta "Metsäsektorin globaali murros ja sen vaikutukset Suomeen".

Hukkinen, J., H. Heikkinen, K. Raitio and L. Müller-Wille (2006). Dismantling the barriers to entrepreneurship in reindeer management in Finland. *Int.J.Entrepreneurship and Small Business* 3(6): 705-727.

Hukkinen, J., L. Müller-Wille, P. Aikio, H. Heikkinen, O. Jääskö, A. Laakso, H. Magga, S. Nevalainen, O. Pokuri, K. Raitio and N. West (2006). Development of participatory institutions for reindeer management in Finland: A diagnosis of deliberation, knowledge integration and sustainability. Teoksessa: Forbes, B.C., M. Bölker, N. Gunslay, J. Hukkinen, Y. Konstantinov, F. Müller and L. Müller-Wille (eds), *Reindeer Management in Northernmost Europe: Linking Practical and Scientific Knowledge in Social-Ecological Systems*, Ecological Studies 184, Berlin Heidelberg: Springer-Verlag. Ss. 47-71.

Kyllönen, S., Colpaert, A., Heikkinen, H., Jokinen, M., Kumpula, J., Marttunen, M., Muje, K. & Raitio, K. (2006). Conflict Management as a Means to the Sustainable Use of Natural Resources. *Silva Fennica* 44(4).

Leskinen, L.A. & Raitio K. (2006) Monikäyttöindeksi alueellisen metsäsuunnittelun ja tukien suuntaamisen apuvälineeksi. *Tieteen tori, Metsätieteen aikakauskirja* 2/2006: 315-319.

Raitio, K. (2006). Ristiriitojen hallinta valtion metsiä koskevassa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Tutkimustiivistelmä. Teoksessa: Horne, P., Koskela, T., Kuusinen, M. Otsamo, A., Syrjänen, K. (toim.) *Metson jäljillä. Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelman tutkimusraportti*. Maa- ja metsätalousministeriö, ympäristöministeriö, Metsäntutkimuslaitos, Suomen ympäristökeskus. Helsinki. Ss. 317-319.

Jalonen, R., Hanski, I., Kuuluvainen, T., Nikinmaa, E., Pelkonen, P., Puttonen, P., Raitio, K. & Tahvonen, O. (toim.) 2006. *Uusi Metsäkirja*. Gaudeamus, Helsinki. Raitio toimi yhtenä kirjan toimittajana, minkä lisäksi hän on useassa kirjan artikkelissa kirjoittajana.

Raitio, Kaisa: Konflikthantering mellan skogsbruk och renskötsel i Enare, Finland. Konferensraportti: Esselin, A. 2006. *Fjällen i Focus*. En konferens om fjällens möjligheter och begränsningar. *Fjällmistrarapport* 25. Umeå.

Ympäristövastuutoimikunta 18.1.2006, asiantuntijana kuuleminen: Leila Suvantola

Leila Suvantola, Anna-Mari Pasanen, Lea Pesonen: Luonnonsuojelun korvausjärjestelmä. *Suomen ympäristö* 9/2006.

Leila Suvantola: Asiantuntijamuistio Valtiontalouden tarkastusvirastolle "Natura 2000 verkosto ja sen valmistelu – oikeudellinen tarkastelu" 3.8.2006

Ympäristölupapäivät Kuopio 1.-2.11.2006. Leila Suvantola (alustus "Luonnonsuojelulain huomioonottaminen vesilain ja ympäristönsuojelulain mukaisessa päätöksenteossa")

Leila Suvantola: Asiantuntijamuistio Kauppa- ja teollisuusministeriölle "Luonnonsuojelutavoitteiden huomioonottaminen malminetsinnässä ja kaivostoiminnassa" 15.11.2006

Leila Suvantola, Ympäristövastuutoimikunta 24.1.2007, asiantuntijana kuuleminen

Naskali Arto - Hiedanpää, Juha - Suvantola, Leila: Biologinen monimuotoisuus talouskysymyksenä. *Suomen ympäristö* 48/2006. Ympäristöministeriö. Helsinki 2006. Luettavissa <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=59688&lan=fi>.

Arto Naskali, Juha Hiedanpää ja Leila Suvantola: Selvityksen esittely: Onko luonnolle markkinoita? Biologinen monimuotoisuus talouskysymyksenä 15.3.2007 Helsinki, Säätytalo. Nähtävissä <http://www.ymparisto.fi/download.asp?contentid=64722&lan=fi>.

PERILUC:

Hanke toteutetaan läheisessä yhteistyössä Ympäristöministeriön kanssa, joka on hankkeen toinen rahoittaja.

Lisäksi YTK:ssa on käynnissä muita projekteja, joissa käsitellään kaavoituskonflikteja ja kaavavalituksia. Akatemian hanke tukee tieteellisesti näitä käytäntöön selkeämmin kytkeytyviä hankkeita. Näiden hankkeiden kautta on suoria yhteyksiä kaupunkien kaavoitusorganisaatioihin.

YTK on järjestänyt kaavoittajille ja muille yhdyskuntasuunnittelun ammattilaisille täydennyskoulutuskursseja kaavoituskonflikteista, joissa on käsitelty tämän hankkeen tuloksia.

Hankkeen tulokset kiinnostavat myös mediaa, ja tutkijoiden haastattelut on tehty.

Peltonen, Lasse & Hirvonen, Jukka & Manninen, Rikhard & Linjama, Hannes & Savikko, Riitta (2006). Maankäytön konfliktit ja niiden ratkaisumahdollisuudet. Suomalaisen nykytilan kartoitus. Suomen ympäristö 12/2006. Ympäristöministeriö, Helsinki.

Peltonen, Lasse (2007). Apua, kansalaiset haluavat vaikuttaa, eivät vain osallistua! Kansanvalta.fi Kansalaisvaikuttamisen politiikkaohjelman verkkosivusto, oikeusministeriö. <http://www.kansanvalta.fi/Etusivu/Ajankohtaista/Puheenvuoroja/Puheenvuorojenarkisto/Puheenvuorot2007/1157538764305>.

EMLE:

Meetings with the Ministry of the Environment (24.2., 9.6., 9.9.)
Civil Society and Environmental Conflict: Public participation and regulation, One-day International Conference, Helsinki, Finnish Environment Institute (SYKE). 17 November 2006.

Koordinaation yhteenveto:

Kaikkien hankkeiden verkottuminen tiedon hyödyntäjien ja sidosryhmien suuntaan on raporttien perusteella toimivaa ja vuorovaikutus aktiivista.

All projects are effectively and actively linked with their end-users and stakeholders.

4.8 Tutkimushankkeen oma arviointi hankkeen etenemisestä / Self-assessment of the progress of the project

EcoPPLaw:

Hankkeen eteneminen on pysähtynyt, koska molemmat tutkijoista ovat olleet äitiyslomalla.

FORBID:

Hanke etenee pääsääntöisesti suunnitelmien mukaisesti. METSO-yhteistyö viranomaisten kanssa on joiltakin osin hieman hidastanut tieteellistä etenemistä, mutta yhteistyö on samalla mahdollistanut syvällisempiä pohdiskeluja ohjauskeinojen problematiikasta.

EFEIA:

Projekti on edennyt suunnitellusti. Pölösen väitöskirjatyö on esitarkastettu (väitöstilaisuus 7.9.07). Hokkasen väitöskirjatyö on myös loppusuoralla, esitarkastus loppukeväästä. Jalava on päässyt suunnitteluvaiheesta toteutusvaiheeseen. Hankkeen tutkijoiden välinen kommunikaatio on toiminut hyvin ja säännöllisten tapaamisten on todettu olleen hyödyllisiä.

YLKÄ:

Palkattujen tutkijoiden osalta hanke etenee aikataulussa. Lisärahoitusta on myöskin haettu. Yhteistyö oikeustieteilijöiden ja yhteiskuntatieteilijöiden/-filosofien välillä on sujunut erinomaisesti siitä huolimatta, että tieteenalojen käsitteissä ja metodeissa on jonkin verran eroja. Yhteiset tapaamiset ja osallistuminen yhteisiin seminaareihin ovat syventäneet yhteistyötä.

LEG:

(Joensuu) Hanke käynnistyi vuoden 2006 aikana täysitehoisesti projektitutkijoiden Kaisa Raition ja Jakob Donner-Amnellin aloittaessa työnsä tammikuussa ja Leila Suvantolan ja Tero Laakson kesällä. Pääpaino työssä on ollut osatutkimusten toteuttamisessa ja projektitutkijoiden väitöskirjojen teossa. Suvantola väitteli ympäristöoikeuden alalla joulukuussa 2006 ja Raitio ympäristöpolitiikan alan väitöskirja on kesän 2007 aikana esitarkastettavana. Laakson ympäristöoikeuden alan väitöskirja ja Donner-Amnellin ympäristöpolitiikan alan väitöskirja valmistunevat ensi vuonna. Osa projektitutkijoista on saanut lyhyitä tutkimusrahoituksia myös muualta, joten useimmat pystyvät jatkamaan projektin palkkalistoilla alkuperäisestä suunnitelmasta poiketen myös vuoden 2008 puolella. Projektin jatkotyössä painottuu yhteisen teoreettisen ajattelun ja kokoavien johtopäätösten kehittäminen, jonka tulee tapahtumaan erityisesti "Ympäristöhallinnan legitimitetti" -kirjahankkeen kautta. Tämän työn yksityiskohdista ja etenemisaikataulusta sovittiin 23.3.2007 pidetyssä projektikokouksessa,

(Lappi) Lapin yliopistossa on legitimitetin osalta tehty oikeudellista perusanalyysia. Erityisen huomion kohteena on ollut yhteiskäyttöisen omaisuuden asema varallisuus-oikeuden järjestelmässämme.

PERILUC:

Tutkimushanke on edennyt odotusten mukaisesti. PERILUC -tutkimushanke on vuosina 2005-2006 kytkeytynyt mielekkäästi Ympäristöministeriön tuella toteutettuun tutkimukseen maankäytön konflikteista ja niiden hallinnasta. Käytäntö-yhteys ja ajankohtaisuus ruokkivat hankkeessa tehtävää tutkimusta ja korostavat sen yhteiskunnallista relevanssia.

Sari Puustisen väitöstyö valmistui suunnitelman mukaan joulukuussa 2006.

Suurin muutos suunnitelmissa on ollut tohtoriopiskelija Susannan Wähän työn aloittamisen siirtyminen vuoden 2007 alkuun. Hänen tilalleen työskenteli vuonna 2006 Hanna Tolvanen (Partinen) Joensuun yliopistosta. Hän valmisteli lisensiaatintyötä suunnittelutarvealueita koskevista ristiriidoista. Susanna Wähä aloitti työn projektissa muutetun suunnitelman mukaan vuoden 2007 alussa.

EMLE:

The project is progressing well and according to the agreed timetable. We have been able to increase the number of people on the project team and increased the spread of expertise.

Koordinaation yhteenveto:

Hankkeet ovat pääosin edenneet suunnitellusti. Yksittäiset tutkijavaihdokset eivät ole vaikuttaneet haitallisesti suunniteltuun toimintaan. Joidenkin hankkeiden tiivis kytkeytyminen ajankohtaisiin hallinnon kehittämis- tai arviointitoimiin heijastuu jossakin määrin työskentelyssä, mutta toisaalta se on lisännyt ohjelman yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Mainly the projects have proceeded as planned. Individual researcher changes have not had adverse effects on the project plans. The tight link with current development or assessment of administration is reflected in the running of certain projects. However, this has in turn increased the social effectiveness of the program.

4.9 Muuta raportoitavaa / Other to report

YLKÄ:

Hankkeen tutkijat ovat opettaneet ja luennoineet tutkimuskysymyksistään useilla monitieteisillä kursseilla sekä erilaisissa yleisötilaisuuksissa, sillä YLKÄn tutkimuskysymykset ovat herättäneet yleistä kiinnostusta yliopiston ulkopuolellakin.

Laakso, M., Loukola O. ja Kyllönen S. Verkkokurssi ”Ympäristöpoliittista filosofiaa”, syyslukukausi 2006, Käytännöllisen filosofian laitos, Helsingin yliopisto.

Laakso, Marjukka. ”Johdatus ympäristöfilosofiaan”, 19.9.2006, 4 tuntia, kurssilla Johdatus monitieteiseen ympäristöalaan, Maa- ja metsätaloustieteellinen tdk, Helsingin yliopisto.

Kyllönen, Simo: Lecture (3 hours) in topic “Introduction to Environmental Ethics and Policy”, the course of “Cleaner Production: Continuing Education of Northwest Russian University Teachers”, NorTech Oulu, University of Oulu, 29 November 2006.

Kyllönen, Simo: ”Ympäristö ja oikeus – hetken muoti-ilmiö vai oikeusfilosofian uusi suunta?” Luento tapahtumassa ”Filosofiaseminaari lukiolaisille J. V. Snellmanin 200-vuotisjuhlavuoden merkeissä”, Kuopio, 11.10.2006.

Kyllönen, Simo: ”Forests and climate change – UNFCCC and the Kyoto Protocol”. Lecture in Helsinki Summer School “International forest policy – implications at the national level”, Helsinki, 10 August 2006.

Peuhkuri, Timo. Sosiologian perus- ja aineopintojen erityisalakurssi (12 tuntia): Ympäristökonfliktit sosiologian tutkimuskohteena. Turun yliopisto, sosiologian laitos 7.3.–25.5.2006.

Loukola, O., Neuvonen, M., Laakso, M. & Kyllönen, S. 2007: "Filosofointia verkossa? Ympäristöpolitiikan filosofian kurssi <http://www.valt.helsinki.fi/blogs/ypf/>".
Ammattikorkeakoulututkimuksen verkkolehti *KeVer* 1/2007,
<http://www.piramk.fi/kever/kever.nsf>

PERILUC:

Lasse Peltonen on toimittamassa kirjaa ns. NIMBY (not in my backyard) –kiistoista yhdessä Timo Kopomaan (Helsingin yliopisto, Palmenia keskus) kanssa. Kirja on luonnosvaiheessa ja siihen on koottu suomalaisten tutkijoiden teoreettisia ja empiirisiä artikkeleita lähiympäristön muutoksiin liittyvistä kiistoista.

EcoPPLaw, FORBID, EFEIA, LEG, EMLE: Ei raportoitavaa

Koordinaation yhteenveto:

-

5 Tutkimusohjelman koordinaatio / The Research Programme co-ordination

5.1 Tutkimusohjelman hankkeiden välinen yhteistyö /Co-operation between the projects of the research programme

Hankkeiden oma arvio / Self-assessment of the projects

EcoPPLaw:

Toteutunut oman hankkeemme kannalta sopivasti, mutta koska aiheemme poikkeaa suuresti ohjelman muista hankkeista ja muille voi olla yhteistyöstä enemmän hyötyä, emme osaa arvioida yleisesti.

FORBID:

Yhteiset seminaarit ovat olleet hyödyllisiä ja avartavia. Tiivistä yhteistyötä EFEIAn, LEGin ja EMLEn kanssa.

EFEIA:

Tutkimusohjelman hankkeiden välistä yhteistyötä on ollut melko niukasti, mutta riittävästi. Hankkeiden väliselle yhteistyölle lienee paremmat edellytykset ohjelman loppuvaiheessa, kun hankkeiden sisäinen yhteistoiminta on vakiintunut.

YLKÄ:

Jo aiemmissa Akatemian tutkimusohjelmissa alkanut yhteistyö on jatkunut. Muun muassa Kyllönen osallistuu Legitimiteetti-hankkeen kirjaprojektiin. Yhteisissä tilaisuuksissa ja seminaareissa on löytynyt yhteisiä tutkimuskohteita, joita muun muassa Yleisten oppien -työpajoissa voidaan käsitellä.

LEG:

Tutkimusohjelman hankkeet ovat työskennelleet parhaiten keskenään pienissä yhteistyöryhmissä, joiden tutkimukset tukevat toisiaan. Esimerkki tästä on LEG-projektin kirjahanke, johon osallistuu kirjoittajia myös kolmesta muusta ohjelman osahankkeesta.

PERILUC:

Ohjelman puitteissa on ollut erittäin hyvin yhteisiä seminaareja ja tilaisuuksia, joiden kautta hankkeiden keskinäinen yhteistyö ja tietoisuus on toteutunut hyvin.

EMLE:

There is only limited cooperation between projects. At an individual level there is some exchange but little scope or flexibility to work together. We found this particularly the case when organising the International conference as we sought collaboration with the PERILUC project but even with significant prior notice this was not possible to achieve.

Koordinaation yhteenveto:

Ohjelman eri hankkeiden välinen yhteistyö on vahvistunut edelleen toisena toimintavuonna. Pääosa hankkeiden tutkijoista on osallistunut ainakin johonkin raportointikaudella järjestettyyn ohjelman tilaisuuteen, useat kaikkiin. Edelleen on panostettava joidenkin hankkeiden saamiseksi mukaan tiiviimmin ohjelmatasoiseen työskentelyyn.

The co-operation between the projects has become stronger during the second year. Most of the researchers have participated at least in one program event in the reporting period, several in all. Some projects still need to be encouraged to participate more tightly in the program.

5.2 Hankkeen panos tutkimusohjelman yleiselle toiminnalle ja tutkimusohjelman yleisille tavoitteille / Assessment of the usefulness of the project to the research programme and its general aims

Hankkeiden oma arvio / Self-assessment of the projects

EcoPPLaw:

Yleisen tavoitteiden kannalta panoksemme on erittäin tärkeä. Aihepiirin poikkeavuudesta johtuen panos yleiselle toiminnalle vähäisempi.

FORBID:

FORBID on toiminut aktiivisesti ohjelmassa ja ollut aktiivisesti yhteydessä muihin hankkeisiin. FORBIDin ja EFEIAN yhteinen seminaari tarjoaa uusia mahdollisuuksia löytää synergiaa ohjelman eri hankkeiden välillä.

EFEIA:

EFEIA-projekti on osaltaan edistänyt hankkeen tavoitteita harjoittamalla aktiivista, tieteidenvälistä yhteistyötä, johon on sisältynyt muun muassa lainsäädännön kehittämistarpeita esiin nostanut yhteisjulkaisu (Hokkanen & Pölönen 2006)

YLKÄ:

YLKÄ-hankkeen panoksen pääpaino on ympäristöoikeuden yleisten oppien ja periaatteiden yhteiskuntafilosofisessa selventämisessä, kuten oikeuksien ja vastuiden suhteet, kansainvälinen (erit. ympäristöasioihin liittyvä) oikeudenmukaisuus, varovaisuusperiaate ja legitimitetti. Työtä on esitelty ohjelman yhteisissä tilaisuuksissa ja joissakin julkaisuissa ja se jatkuu eteenkin yleisten oppien työpajoissa ja syksyn seminaarissa.

LEG:

(Joensuu) Hankkeen tutkijat ovat olleet aktiivisia luomaan kontakteja muiden hankkeiden tutkijoihin ja osallistuneet aktiivisesti yhteisiin tilaisuuksiin. Hankkeen tutkijoiden suuntautuminen teoreettisiin kysymyksiin on varmasti avuksi hankkeen loppupäätelmiä tehtäessä.

(Lappi) –

PERILUC:

Hanke antaa ohjelmalle uutta tietoa maankäytön suunnitteluun ja kaavoitukseen liittyvistä konflikteista ja niiden sovittelumahdollisuuksista. Tietoa ja ymmärrystä tuotetaan monitieteellisenä yhteistyönä.

Hanke on pyrkinyt osallistumaan aktiivisesti ohjelman tapahtumiin ja järjestänyt tähän asti myös itse kaksi merkittävää tutkijaseminaaria.

EMLE:

The initial findings from the first two phases of the project were shared with the Project Advisory Group which is composed of academic, policy makers and practitioners. Their reaction was very positive and leads us to believe that the project will achieve its stated objectives and serve to promote the general aims of the programme.

Koordinaation yhteenveto:

Tutkimusohjelmassa työskentelevät ovat sisäistäneet hyvin ohjelman monitieteiset ja verkottuvaan yhteistyöhön perustuvat tavoitteet.

The researchers and projects have clearly internalized the multidisciplinary and networking aims of the program.

5.3 Tutkimusohjelman yhteinen työskentely ja tutkimusohjelman koordinaatio / Joint activities of the programme and co-ordination

Hankkeiden arvio / Assessment of the projects

EcoPPLaw:

Yhteisen työskentelyn ja koordinaation määrä ja muodot ovat hankkeemme kannalta riittäviä.

FORBID:

Koordinaatio toimii jämäkästi. Toimintaa edistäisi se, että koordinaatiolla olisi myös erillisiä resursseja esimerkiksi kansainväliseen yhteistyöhön. FORBIDin vastuulla olleen seminaarin järjestäminen vaatii nyt merkittävän erillisen ponnistuksen seminaarin rahoituksen varmistamiseksi siten, että oli mahdollista kutsua kansainvälisiä luennoitsijoita siitä huolimatta, että kansainvälistyminen on yksi keskeinen tavoite myös tässä ohjelmassa.

EFEIA:

EFEIA-projektin kannalta ohjelman koordinointi ja yhteistyö on ollut toimivaa. Kannatamme edelleen toimintamallia, jossa projekteja ei tarpeettomasti työllistetä yhteisellä hallinnoinnilla, vaan ohjelma luo puitteet ja projektit voivat keskittyä olennaiseen – omaan tutkimukseen.

YLKÄ:

Pääosin koordinaatio on ollut sujuvaa ja yhteistyöhön kannustavaa. Monitieteisen yhteistyön tavoitteiden toteutumista voitaisiin parantaa edelleen tarjoamalla tutkijoille lisää monitieteisiä julkaisufoorumeja.

LEG:

(Joensuu) Koordinaatio on aktiivisesti järjestänyt erilaisia tilaisuuksia ja tukenut hankkeita omien tilaisuuksien järjestämisessä, tiedottamisessa ja muussakin verkottumisessa. Yhteisestä työskentelystä kiinnostuneilla tutkijoilla on ollut hyvät puitteet yhteistyölle.

Hankkeen yhteistyö koordinaation kanssa on sujunut saumattomasta jo senkin vuoksi, että koordinaattorit ovat myös mukana LEG-projektissa. Koordinaation järjestämiin tilaisuuksiin on osallistuttu aktiivisesti ja ne ovat olleet tärkeitä tutkimusohjelman yhtenäisyydelle.

(Lappi) --

PERILUC:

Koordinaatio on ollut aktiivista ja tuloksellista.

EMLE:

This is being handled well.

Those (events) that we have attended have been well organised. From our perspective the more focused events have proved more productive.

Koordinaation yhteenveto:

Ohjelman yhteisen työskentelyn organisointi on raporttien perusteella tukenut hankkeiden toimintaa. Haasteena tulee ohjelman loppupuolellakin olemaan koordinaation liian vähäiset resurssit varsinkin kansainvälisten tilaisuuksien organisointiin.

The joint organization of the program appears according the annual reports to have supported the projects. The challenge of the second half of the program are the too small resources of the co-ordination in particular for arrangement of international events.

6 Johtopäätöksiä ja kehittämisehdotuksia / Conclusions and development proposals

6.1 Ideoita ja ehdotuksia / Ideas and proposals

Miten hanke voisi tuottaa lisähyötyä tutkimusohjelman toiminnalle ja sen tavoitteille jatkossa? Ajatuksia yhteistyön kehittämisestä ohjelman muiden hankkeiden kanssa. Miten koordinaatio voi paremmin tukea hankkeen tavoitteiden toteutumista ja hankkeiden välisen yhteistyön kehittämisestä? / How the project could provide added value to the research programme in the future? How to develop the co-operation between projects of the research programme? How the co-ordination could better support the project in reaching its targets and the co-operation between projects?

EcoPPLaw:

Hankkeemme pyrkii tuottamaan sekä teoreettista että käytännönläheisempää hyötyä tutkimusohjelman tavoitteet huomioon ottaen. Tutkimusohjelman toiminta on tässä suhteessa toissijaisessa asemassa. Koordinaation mahdollisuudet tukea hanketta ovat ilmeisen rajalliset.

FORBID:

Erilaisten tutkimusta tukevien seminaarien järjestäminen, niihin osallistumiseen myönteisesti kannustaminen sekä varsinainen osallistuminen ovat tehokkaimpia tapoja. Voisi olla perusteltua järjestää tutkimuksellisista lähtökohdista tai tarkoin rajattujen teemojen ympärille kohdennettuja pienimuotoisempia tilaisuuksia sekä tutkijoiden kesken että yhteiskunnallisille toimijoille.

EMLE:

The EMLE project would be interested in taking the lead on an edited book in English that drew on key themes from the programme and sought submissions from all of the projects. We would be interested in developing a book proposal in conjunction with the Programme Coordinators as a way of bringing together some of the key learning on law and environment generated by the projects and making it more readily available to the English speaking scientific audience.

EFEIA, YLKÄ, LEG, PERILUC: Ei ehdotuksia

Koordinaation yhteenveto:

Ohjelman yhteiset tilaisuudet ovat olleet pääosin päivän tai yleensä kahden päivän tilaisuuksia, joiden ohjelma on ollut varsin raskas. Ohjelman loppupuolelle voidaan kehittää fokuoituja pienimuotoisempia tilaisuuksia, joilla tuetaan hankkeiden yhteistyötä ja ohjelman yhteiskunnallista vaikuttavuutta. – Hankkeita yhdistävät kirjahankkeet ovat

kannatettavia, ja sellaisia on jo syntymässä. EMLE:n ideaa voidaan kehittää, mikäli riittävästi halukkaista osallistujia myös muista hankkeista ilmaantuu.

The events arranged during the program have mainly been one or two days events with a heavily loaded program. In the second half of the program more focused smaller events could be arranged to support the project co-operation and social effectiveness of the program. The joint book initiatives are to be encouraged and have already appeared. The idea presented by EMLE can be developed, provided there is a sufficient number of voluntary participants in other projects.

6.2 Muutosehdotukset tutkimusohjelman tapahtumakalenteriin / Proposals for the amendment of the events programme

EcoPPLaw:

Ilmoitetaan lisäyksestä myöhemmin.

FORBID, EFEIA, YLKÄ, LEG, PERILUC, EMLE: Ei muutosehdotuksia

Koordinaation yhteenveto:

Ohjelman käynnistyessä valmistellun, koko ohjelman mittaisen tapahtumakalenterin toteuttamista jatketaan suunnitellusti. Vuonna 2008 voidaan lisäksi järjestää hankkeiden yhteistyötä ja loppuraportointia tukevia pienimuotoisempia tilaisuuksia.

The program calendar prepared at the beginning of the program will be carried out as planned. During 2008 there may be more smaller events to support the co-operation of the projects and to serve the preparation of the end report of the program.